

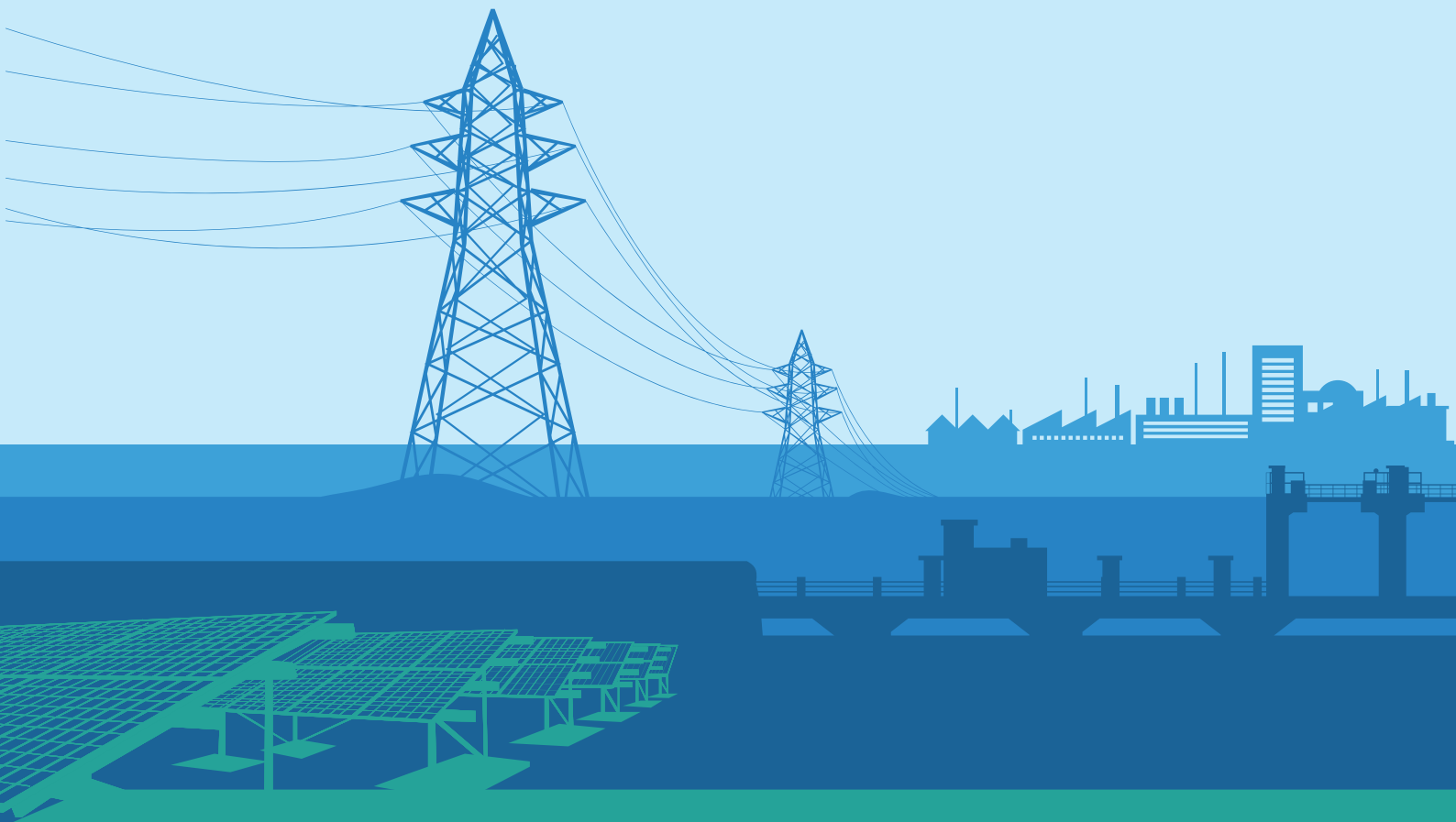
The Asia Foundation

စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ စွမ်းအင်ကဏ္ဍရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

အနှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ

ဧပြီ ၂၀၁၉

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးတို့၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ နိုင်ငံ့စွမ်းအင် အနာဂတ်ကို ပုံဖော်ရာတွင် တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တို့ကိုယ်တိုင်နှင့် ၎င်းတို့ဌာနများ၏ ပါဝင်မှုတိုးမြှင့်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ယခု အစီရင်ခံစာမှ စွမ်းအင်လေ့လာထားပါသည်။ အာရှဖောင်ဒေးရှင်းမှ ၂၀၁၈ အောက်တိုဘာလတွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ပြည်နယ်/တိုင်း အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်များအား သုံးသပ်လေ့လာထားပြီး လိုအပ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို အကြံပြုထားသော **မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်** သုတေသန အစီရင်ခံစာနှင့်တွဲ၍ ယခု အစီရင်ခံစာကို လေ့လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အစီရင်ခံစာကိုသို့ပင် ယခုလေ့လာမှု အစီရင်ခံစာသည် ပြောင်းလဲတိုးတက်နေသော မြန်မာ့စွမ်းအင်ကဏ္ဍ အတွင်းရှိ အခွင့်အလမ်းနှင့် စိန်ခေါ်မှုများအပေါ် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ သဘောထားအမြင်များကို ထည့်သွင်းနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းထားပါသည်။

၂၀၁၁ မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရသည် ဥပဒေပြုရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အာဏာများကို ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးတို့ထံသို့ တဖြည်းဖြည်းချင်း ခွဲဝေလွှဲပြောင်းပေးလျက်ရှိနေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ ခွဲဝေ လွှဲပြောင်းမှုတွင် ဗဟိုအစိုးရ၏ မူလရိုင်းစွဲ အာဏာနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်ရမည်မှာ မရှင်းလင်းသေးသလို စမ်းသပ်ရခြင်းလည်း မရှိသေးသည့် အနေအထားပင်ဖြစ်သည်။ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ တစ်ခုတည်းကို ကြည့်မည်ဆိုပါက ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ပြည်သူလူထုဖြင့် တိုင်ပင်ခြင်း နှင့် ခွင့်ပြုချက်ပေးခြင်း၊ ဒေသတွင်း (၁၁ ကေစီ) ဓာတ်အားလှိုင်းများကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ မဟာဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက် ထားခြင်း မရှိသည့် ဓာတ်အားလှိုင်းများကို စီမံခြင်း အထူးသဖြင့် ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်သုံး ဓာတ်အားလှိုင်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းကိစ္စရပ်များတွင် ပိုမိုအားထုတ်ရန် အခွင့်အလမ်းများစွာ ရှိနေပါသည်။

ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် ၎င်းတို့၏ စွမ်းအင်ကဏ္ဍဆိုင်ရာ တာဝန်များကို မည်ကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်နေခြင်း နှင့် ဒေသတွင်း စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် လက်ရှိမူဝါဒနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များသည် ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး အစိုးရအရာရှိများကို မည်မျှထောက်ပံ့ပေးနိုင်သည်ကို ယခုအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- အဓိကအားဖြင့် အောက်ပါ သုတေသနမေးခွန်းလေးခုကို ယခုအစီရင်ခံစာမှ ဖြေဆိုသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။
 - ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးများရှိ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်သူများအတွက် အခြေခံဥပဒေ၊ ဥပဒေနှင့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ မူဘောင်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း အလားအလာ ရှိပါသလား။
 - ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများသည် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ၏ မည်သည့်အပိုင်းတွင် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်သနည်း။
 - ဒေသန္တရစွမ်းအင်ဆိုင်ရာ မူဝါဒ၊ စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ ပိုမို ကောင်းမွန် လာစေရေးအတွက် မည်သည့်စိန်ခေါ်မှု၊ အခွင့်အလမ်းနှင့် နည်းလမ်းဗျူဟာများရှိနေသနည်း။
 - စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရရှိရန်။

သုတေသန နည်းလမ်းများ

ယခုအစီရင်ခံစာအတွက် စွမ်းအင်ကဏ္ဍကို ပုံဖော်နေသည့် အင်အားစုများကို နားလည်ရန် စာအုပ်စာတမ်းများမှ လေ့လာခြင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့မှ ဆယ်နှယ်ပါဝင်သူ များစွာအား ခြောက်လကြာ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့ ပါသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်၊ တနင်္သာရီနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ နေပြည်တော်တို့တွင် ကွင်းဆင်း သုတေသနပြု လေ့လာခြင်းကို ၂၀၁၈ မေလမှ အောက်တိုဘာလအထိ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ပဋိပက္ခသမိုင်းကြောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပြဿနာများ၊ ပထဝီဝင်ရေးရာ၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှုအဆင့်၊ လူဦးရေ စသည့်အချက်များတွင် ကွဲပြားမှုရှိသော ပြည်နယ်များနှင့် တိုင်းဒေသကြီးများကို နှိုင်းယှဉ်သွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အထက်ပါ ကာလအတွင်းမှာပင် ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး အဆင့်၌ စွမ်းအင်အရေးကို လုပ်ဆောင်နေသည့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ များနှင့် အကြံပေးများ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များ၊ နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်များ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ အပါအဝင် ဒေသန္တရစွမ်းအင်အုပ်ချုပ်ရေးနယ်ပယ်မှ ဆက်သွယ်ပါဝင်သူ ၇၈ ဦးကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာ့စွမ်းအင်ကဏ္ဍ

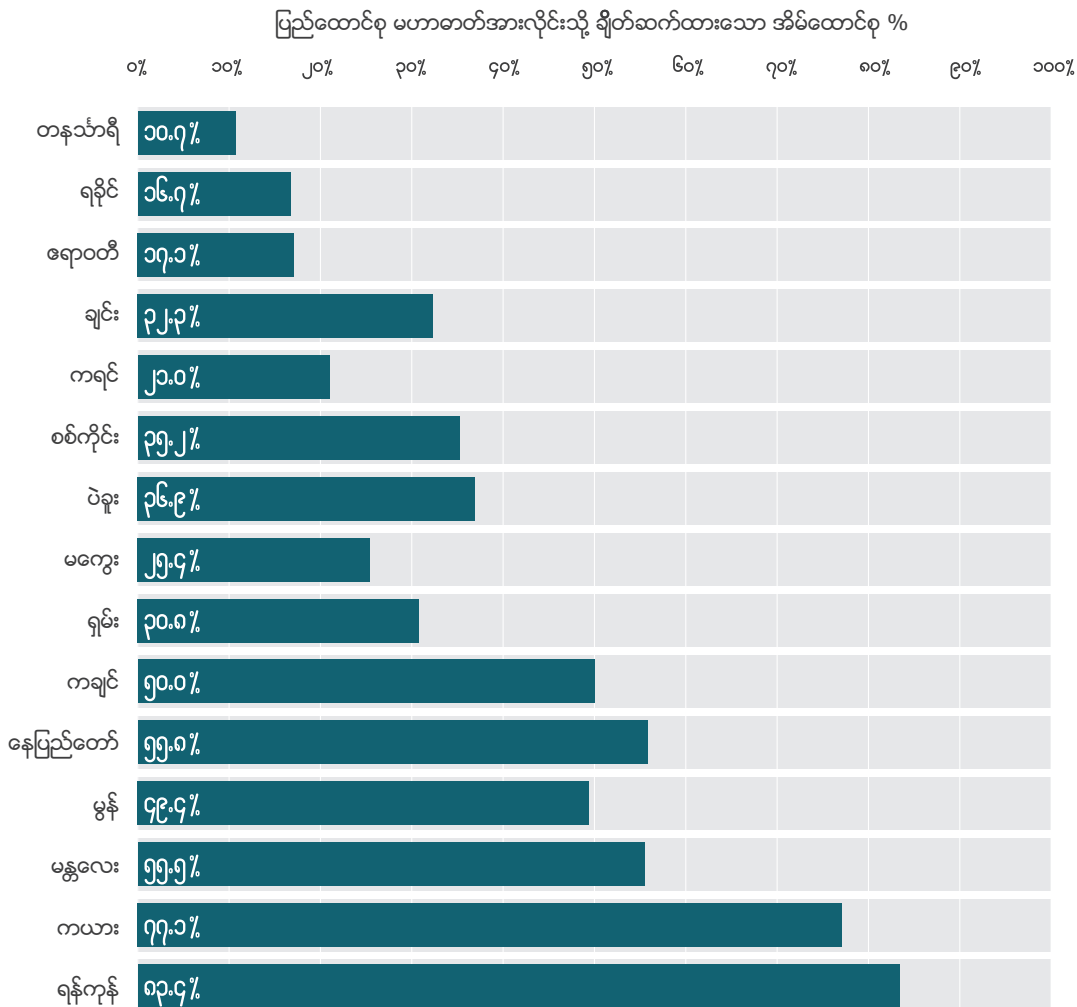
မြန်မာတနိုင်ငံလုံး လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး အကြောင်း ပြောမည် ဆိုပါက တန်းတူညီမျှခြင်း မရှိမှုကို ပြောရမည် ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး တစ်ခုတည်းကပင် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု ထက်ဝက်ကျော်ကို အသုံးပြုနေသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ လျှပ်စစ်မီး ရရှိမှုတွင်လည်း မညီမျှမှုများရှိနေကာ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ ခုအနက် ၉ ခု၏ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုနှုန်းမှာ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိသည် (အောက်ပါပုံတွင် ကြည့်ပါ)။

အစိုးရသည် အဆိုပါ စိန်ခေါ်မှုများအား အမျိုးသားအဆင့် လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး စီမံချက် (NEP) ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်း နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေသည်။ ၎င်းစီမံချက်အရ ၂၀၃၀ တွင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အိမ်ထောင်စုတိုင်း လျှပ်စစ်မီး ရရှိမည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ လျှပ်စစ်မီးရရှိသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၂.၃ သန်း ရှိသည်။ စီမံချက်အောင်မြင်ရေး အတွက် ၂၀၃၀ အထိ ထပ်မံ၍ အိမ်ထောင်စု ၇.၂ သန်းကျော် လျှပ်စစ်မီး ရရှိရန် လိုအပ်ပြီး ကုန်ကျ

စရိတ် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅.၈ ဘီလီယံ ရှိနိုင်ကာ အကြမ်းဖျဉ်း အားဖြင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ဒေါ်လာ ၈၀၀ ကုန်ကျလျှက် ရှိသည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ၂၀၁၆)။

၁၉၈၈ မှ ၂၀၁၇ အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ နိုင်ငံခြား တိုက်ရိုက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု စုစုပေါင်း၏ ၅၈% မှာ စွမ်းအင်ကဏ္ဍမှ ဖြစ်သည်။ စွမ်းအင် ကဏ္ဍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ထက်ဝက်နီးပါးမှာ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍတွင် ဖြစ်ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ၁၄ ခုအတွက် စုစုပေါင်း ကန်ဒေါ်လာ ၂၀.၁ ဘီလီယံ ရှိခဲ့ကာ အများစုမှာ ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်းများ ဖြစ်သည်။ ထိုလျှပ်စစ်ကဏ္ဍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၏ ၆၀% ကျော်မှာ မြန်မာ့စီးပွားရေး ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မကြာမီ ၂၀၁၀-၁၂ ခုနှစ်များ အတွင်းတွင် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်ပြီးနောက် အခြား စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကဏ္ဍများမှာ ရေနံ နှင့် ဓာတ်ငွေ့တွင် ဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးအတွက် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကို အဓိက အသုံးချမည် ပုံစံရှိနေကာ စီမံကိန်းအားလုံး၏ ၈၀%မှာ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ဖြစ်ပြီး၊ ၁၅% မှာ ရေအားလျှပ်စစ် နှင့် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်မှာ ၅% ဖြစ်သည် (MOEE 2018A)။

ပုံ ၁။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်။ MOEE web site: <http://www.moee.gov.mm/en/ignite/page/80>

စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် အစိုးရမှ စိုက်ထုတ်ကုန်ကျခံခြင်း၏ အကျိုးဆက် ပြဿနာများ

လျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးခြင်း ကို အစိုးရမှ ကြီးမားစွာ စိုက်ထုတ်ကုန်ကျခံထားပြီး ၂၀၃၀ တွင် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း မီးလင်းရမည် ဆိုသော အမျိုးသား ရည်မှန်းချက် က ပြည်ထောင်စု စွမ်းအင်နှင့် လျှပ်စစ် ဝန်ကြီးဌာနကို ခက်ခဲသော အခြေအနေတွင် ကျရောက်စေခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အာဆီယံတွင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားခ ကောက်ခံမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်သုံး ဓာတ်အားသည် ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ် ဖြစ်သော တစ်ကီလိုဝပ်လျှင် ၁၀၉ ကျပ် (ကန်ဒေါ်လာ ၇.၂ ဆင့်) ထက် ထက်ဝက်ကျော်ပင် နည်းပါးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရသည် အိမ်တွင်သုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားခတွင် တစ်ယူနစ်ကို ၅၉-၇၄ ကျပ် (ကန်ဒေါ်လာ ၃.၉-၄.၉ ဆင့်) အရုံးပေါ်နေလျက်ရှိသည် (de Langre 2018)။ ယူနစ်အလိုက်ကို အရုံးပေါ်နေသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိသည့် အိမ်ထောင်စု များလာသည်နှင့်အမျှ စွမ်းအင်နှင့် လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာန၏ လိုငွေသည်လည်း တိုးမြှင့်လာမည် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် လျှပ်စစ်မီးပေးခြင်း မှ အရုံးပေါ်မှုသည် ကျပ် ၄၀၆.၅၂ ဘီလီယံ (ကန်ဒေါ်လာ သန်း ၃၀၀) ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းကိန်းဂဏန်းသည် ၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ကန်ဒေါ်လာ သန်း ၄၀၀ နှင့် ၅၀၀ ကြား အထိ ရောက်ရှိသွားမည်ဟု မျှော်မှန်းထားပြီး နောက်နှစ် အနည်းငယ်အတွင်း တစ်နိုင်ငံလုံး ထုတ်ကုန်တန်ဖိုး စုစုပေါင်း၏ ၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သော ကန်ဒေါ်လာ ၁ ဘီလီယံ အထိ ရောက်ရှိသွားမည် ဖြစ်သည် (Thant 2017, de Langre 2018; Thant 2018A)။ ထိုကဲ့သို့ အစိုးရမှ စိုက်ထုတ် ကုန်ကျခံခြင်းသည် ရေရှည်ခံမည် မဟုတ်ပေ။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ခန့်မှန်းချက် အရ ၂၀၃၀ တွင် တစ်ရာ ရာခိုင်နှုန်း လျှပ်စစ်မီး ရရှိရန်အတွက် စုစုပေါင်း ကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၃၀ ခန့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖျင်း ပုံဖော် တွက်ချက်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၇-၁၈ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိမှုသည် ကန်ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံ အောက် အနည်းငယ် လျော့နည်းပြီး၊

ဇယား ၁။ လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်များ

လုပ်ငန်း	တာဝန်ရှိသူ
မီဂါဝပ် ၃၀ ထက်များသော (သို့) မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားသော လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေး	ပြည်ထောင်စု အဆင့် - လျှပ်စစ် ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊ စွမ်းအင်နှင့် လျှပ်စစ် ဝန်ကြီးဌာန
မီဂါဝပ် ၃၀ ထက်နည်းသော (သို့) မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း မရှိသော လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေး	ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ

ဇယား ၂။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေးနှင့် ပို့လွှတ်ရေး

လုပ်ငန်း	တာဝန်ရှိသူ
၃၃ ကေပီ နှင့်အထက် ဓာတ်အား ပို့လွှတ်ရေး	ပြည်ထောင်စု အဆင့် - လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပို့လွှတ်ရေး နှင့် ကွပ်ကဲရေး ဦးစီးဌာန၊ စွမ်းအင် နှင့် လျှပ်စစ် ဝန်ကြီးဌာန
၁၁ ကေပီ လျှပ်စစ် ဖြန့်ဖြူးရေး	ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ (သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့)
၄၀ ပို့ လျှပ်စစ် ဖြန့်ဖြူးရေး	ရပ်ရွာအုပ်ချုပ်ရေး (သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့)

အမျိုးသားအဆင့် မီးလင်းရေးအတွက် နိုင်ငံ၏ ၁၀ နှစ်စာ ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိမှုကို အသုံးချရမည် ဖြစ်သည် (de Langre 2018)။

ဥပဒေအရ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ဒေသန္တရ စွမ်းအင် အုပ်ချုပ်ရေး ဖွဲ့စည်းပုံ

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ သည် ပြည်ထောင်စု နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအား စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အသီးသီး ပေးအပ်ထား ပါသည်။ ပြည်ထောင်စု မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်း သို့ ဆက်သွယ်သည့် ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်မှု နှင့် ဖြန့်ဖြူးမှု အားလုံးတို့ကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရမှ ကိုင်တွယ် စီမံသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများက မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားခြင်း မရှိသည့် အလတ်စား နှင့် အသေးစား လျှပ်စစ် စနစ်များကို ကိုင်တွယ်ထိန်းချုပ် ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၀၁၄ လျှပ်စစ် ဥပဒေ အရ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများအား ၃၀ မီဂါဝပ် ထက်နည်းပြီး မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း မရှိသော စနစ်များကို လိုင်စင် ပေးပိုင်ခွင့်အား ကန့်သတ်ထားသည်။ အကယ်၍ ၎င်းစနစ်၏ ပိုင်ရှင်သည် မဟာဓာတ်အားလှိုင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်လိုပါက ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးထံ လျှောက်လွှာ တင်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စွမ်းအင်နှင့် လျှပ်စစ် ဝန်ကြီးဌာနသည် ခွင့်ပြုပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် ငြင်းဆန်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ လိုင်စင် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကိုလည်း စွမ်းအင် နှင့် လျှပ်စစ် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်နိုင်သည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် အသေးစား ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် မဟာ ဓာတ်အားလှိုင်းကို ချိတ်ဆက်ရန် ဥပဒေပြုထားခြင်း မရှိသေးပေ။ အောက်ပါ ဇယားများသည် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ အကြား တာဝန် ခွဲဝေထားမှု ကို ဖော်ပြထားသည်။ ဇယား (၁) သည် ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ရေး ကို ဖော်ပြထားပြီး ဇယား (၂)သည် ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေး နှင့် ပို့လွှတ်ရေး တို့ကို ဖော်ပြထားသည်။

ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးတိုင်းတွင် ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦးနှင့် စွမ်းအင် အရေးအတွက် ဝန်ကြီးတစ်ဦးစီ ရှိကြသည်။ ၎င်းမှာ မြန်မာအစိုးရ ဖွဲ့စည်းပုံတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးများ ဦးဆောင်ရသည့် ဌာနအများစုမှာ အမှန် တကယ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန၏ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန၏ ဌာနရုံးများသည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းတွင် ရှိသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး၏ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်တွင် အကန့်အသတ် ရှိမှု ကလည်း နည်းပညာ မှအစ လုပ်ငန်း စီမံမှု အထိ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် ပြည်ထောင်စုမှ ပုဂ္ဂိုလ်များကို မှီခိုရစေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အတားအဆီး စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေသော်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စွမ်းအင် ဝန်ကြီးများသည် ၎င်းတို့၏ ဌာနများ အပေါ် လုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုရရှိလာကြပြီး မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာငွေ လျာထားခြင်းတို့သည်သာမက ဝန်ထမ်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းတွင်ပင် တာဝန်များ တိုးမြှင့်ယူလာကြပါသည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ၏ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဦးစားပေးနှင့် အခွင့်အလမ်းများ

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးများတွင် အဓိက ရည်မှန်းချက် သုံးခုရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်မှု တိုးမြှင့်ရန်၊ လျှပ်စစ် မီးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို ပိုမိုသုံးစွဲနိုင်ရန်နှင့် လုံလောက်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုဦးစားပေးမှု များသည် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်၏ လမ်းတည်ဆောက်ခြင်း၊ ရေရရှိရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့် ပညာရေး စသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစားပေးကဏ္ဍ များနှင့်လည်း အကျိုးဝင်မှု ရှိနေသည်။ အထက်ပါ ရည်မှန်းချက်များကို ပြည့်မီနိုင်ရေးအတွက် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေ၊ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ဘတ်ဂျက် မူဘောင်အတွင်းတွင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင် ရမည်ဖြစ်သည်။ လူတွေ့ မေးမြန်း၍ တွေ့ရှိလာသော လက်ရှိအခြေ အနေအတွင်းမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် စဉ်းစားစရာများနှင့် ဦးစားပေး ရမည့် အရာများကို ယခုအစီရင်ခံစာတွင် အသားပေးဖော်ပြထား ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ

- ထိရောက်ပြီး အားလုံး ခြုံလွှမ်းနိုင်သည့် ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေး ဖြစ်ရန်
- သင့်တော်သော ဓာတ်အားပမာဏ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်
- မလုံလောက်သော ဘတ်ဂျက်နှင့် ဓာတ်အားခ နည်းနေခြင်းကို ဖြေရှင်းရန်
- စီမံကိန်း ခွင့်ပြုရာတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များ၏ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ အသစ်များ တို့ဖြစ်ကြသည်။

စွမ်းအင်ကဏ္ဍ အတွက် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ လုပ်ဆောင် နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများကိုလည်း ယခုအစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

- **အကြီးစား စွမ်းအင် ဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံကိန်းများအတွက် ဦးဆောင် အဆိုပြုခြင်း။** ကရင်ပြည်နယ်သည် ၎င်း၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း ကျောက်မီးသွေး ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ တစ်ခုတည်ဆောက်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၎င်းစီမံကိန်းကို ဒေသခံများက

ဆန့်ကျင်ပယ်ချခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ကြည့်ပါက ဥပဒေ အရ ၃၀ မီဂါဝပ် ထက်ကြီးသော လျှပ်စစ် စီမံကိန်းများကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရကသာ လုပ်ဆောင်နိုင်သော်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအနေဖြင့် ဦးဆောင် အဆိုပြုခြင်းကိုလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

- **ဒေသဆိုင်ရာ ဓာတ်အားလိုင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခွင့် ပိုမိုရရှိခြင်း။** တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးသည် ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလိုင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း မရှိချေ။ ၎င်းတွင် မီးစက်ကြီးများဖြင့် ဓာတ်အားပေးသော ဒေသတွင်း ဓာတ်အားလိုင်းများသာရှိပြီး ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေး အတွက် ပြည်ထောင်စု အစိုးရမှ ဆောက်လုပ် ပေးထားသော ဖြန့်ချိရေး လိုင်းများကို အသုံးပြုနေခြင်း ဖြစ်သည်။ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီးတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ဆောင်ခွင့် ပေးထားခြင်းကို ကြည့်ပါက အခြားပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့သည် လည်း တင်ဒါနှင့် လေလံစနစ်များကို အသုံးပြု၍ ၎င်း၏နယ်မြေ အတွင်း လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး ထိရောက်စွာ စီမံနိုင်ကြောင်း သိနိုင်သည်။ ၂၀၁၃ တွင် တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်မှ အတည်ပြု လိုက်သည့် တိုင်းဒေသကြီး လျှပ်စစ်ဥပဒေမှာ ဒေသတွင်း ဓာတ်အား ရရှိရေးနှင့် ဓာတ်အားလိုင်း တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ အတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်ပင် ဖြစ်သည်။

- **အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် များကို အားပေးမြှင့်တင်ခြင်း။** အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် မြန်မာ့ကျေးရွာ ၆၄၀၀၀ ၏ လေးပုံတစ်ပုံတွင် ဒီဇယ်မီးစက်၊ အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် သို့မဟုတ် ဇီဝ ဓာတ်ငွေ့ လျှပ်စစ် စသည်တို့ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာများ၏ ၆% သာ လျှပ်စစ်မီး ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိနေသည် (Greacen 2017)။ တချိန်တည်းမှာပင် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်ခြင်း ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများလည်း ရှိနေသည်။ ဥပမာ ရှမ်းပြည်နယ်သည် ၁ မီဂါဝပ်ထက် သေးသော ရေအား လျှပ်စစ်လုပ်ငန်း ၅၀၀၀ ကျော်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ဒေသတွင်း ဓာတ်အားလိုင်း ဖွံ့ဖြိုးစေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည် (Min 2018)။ အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် လုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီး (သို့) ပြည်နယ်၏ စည်းကမ်းများသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။

- **ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များသည် စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း၌ ပါဝင်ပြီး ၃၀ မီဂါဝပ် ထက်နည်းသော လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်ခြင်း။** ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အတော်များများတွင် ကျေးရွာအဆင့် ဓာတ်အားလိုင်းများ တည်ဆောက်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု မရှိသော အတန်ငယ် အရွယ်အစားကြီးသည့် လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ၌ ရင်းနှီးမြုပ်နှံခြင်းမှာမူ နည်းပါး လှသည်။ မီဂါဝပ် ၁-၃၀ အကြား လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်ရေးမှာ စီးပွားရေးအရ တွက်ချက်ကိုနိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ် အားဖြင့်လည်း ထိရောက် အကျိုးရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်း နှင့် ပြည်ပ ရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများမှာ ၎င်းစီမံကိန်းများကို "ဘဏ်ချေးငွေဖြင့် ပံ့ပိုးနိုင်ခြင်း မရှိသော" လုပ်ငန်းများအဖြစ် မှတ်ယူထားကြသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၎င်းလုပ်ငန်းများက ထုတ်လုပ်လာမည့် ဓာတ်အားကို ဝယ်ယူမှု သဘောတူ စာချုပ်ချုပ်ဆိုနိုင်ရန်အတွက် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၌ ငွေကြေး အခွင့်အာဏာ

မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သည် နှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်း အသေးစား ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်မှု အစီအစဉ်ဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံသည် လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေးတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရန် ကြိုးပမ်း ခဲ့ခြင်းကိုလည်း ယခု အစီရင်ခံစာ လေ့လာထားပါသည်။ ၂၀၀၉ မှစတင်၍ လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မှု ၂၄၇၅၀ မီဂါဝပ် တွင် ၂၀% မှာ မီဂါဝပ် ၅၀ ထက် သေးသော ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများမှ ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် လည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် စံနမူနာယူစရာ ဖြစ်နိုင်သည်။ (Greacen and Greacen 2004, Tongsopit 2014)။

- **ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း မရှိသော လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မှုများ နှင့် ကျေးရွာအဆင့် ဓာတ်အားလှိုင်း များအတွက် လုပ်ဆောင်ခြင်း။** ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး များ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် အတွင်းတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိနေ သည်မှာ အသေးစားနှင့် ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလှိုင်းဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်းမရှိသော လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းများ ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားအဆင့် လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး စီမံချက်သည် အကြို မီးရရှိရေး အစီအစဉ်အဖြစ် ကျေးရွာ ထောင်ပေါင်းများစွာတွင် ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း မရှိသော လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မှုများ လုပ်ဆောင်နေသည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ အနေဖြင့် ၎င်းဓာတ်အားထုတ်လုပ်ခြင်း များကို ထိန်းကျောင်းရာတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင် မည် ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနသည် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ စဉ်းစား သုံးသပ်နိုင်ရန် အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ပါဝင်သော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အကြမ်းကို ရေးဆွဲထားပြီး ဖြစ်သည်။

အဓိကတွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုတင်ပြ ချက်များ

ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာတွင် လုပ်ဆောင်နေကြသည့် လားရာ အတိုင်း စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ပို၍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရန် လုပ်ဆောင်ပါက စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ပိုမို၍ ကြီးထွားလာမည် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ယခု အစီရင်ခံစာက ပြည်နယ် နှင့် တိုင်းဒေသကြီး များသည် ၎င်းတို့၏ နယ်နမိတ် အတွင်း မည်သည့်နေရာတွင် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်၊ မည်သည့်နေရာတွင် စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်၊ စွမ်းအင် ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတွင် မည်ကဲ့သို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အလမ်း ရှိသည် စသည်တို့ကို အသားပေး ဖော်ပြထား ပါသည်။ တွေ့ရှိချက်များ နှင့် အကြံပြုတင်ပြချက် များကို အောက်ပါအတိုင်း နယ်ပယ်သုံးခု ခွဲခြား နိုင်ပါသည်။

- စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြုခြင်း၊ မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း
- စွမ်းအင်စီမံကိန်း များကို သုံးသပ်လေ့လာခြင်း နှင့် ဓာတ်အားလှိုင်း စီမံခန့်ခွဲမှု
- ဗဟိုဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ထားသော လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်မှု၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း

စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြုခြင်း၊ မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတို့ အတွက် အကြံပြုချက်များ

- ၁။ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ရေးဆွဲ ရာတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို တိုးမြှင့်ပေးရန်
- ၂။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ အချက် အလက် ကောက်ယူမှုနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲမှု စွမ်းရည်များကို မြှင့်တင်ပေးရန်
- ၃။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စွမ်းအင်ဝန်ကြီးများအား စွမ်းဆောင်ရည် ပိုမိုမြင့်မားလာစေရေး လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်
- ၄။ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးစေရန်အတွက် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်များကို တဖြည်းဖြည်း တိုးမြှင့်ပေးရန်
- ၅။ အဆင်းရဲဆုံး အိမ်ထောင်စုများအား ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက် ရာတွင် ကုန်ကျစရိတ် ကူညီပေးရန်

စွမ်းအင် စီမံကိန်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ဓာတ်အားလှိုင်း စီမံခန့်ခွဲခြင်း အတွက် အကြံပြုချက်များ

- ၁။ ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလှိုင်း နှင့် ချိတ်ဆက်ထားသော စီမံကိန်းများကို ပြန်လည် သုံးသပ်ရာတွင် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး များအား တရားဝင် အခန်းကဏ္ဍ ပိုမိုပေးရန်
- ၂။ အကြီးစား စွမ်းအင် စီမံကိန်းများကို ရွေးချယ်ရာတွင် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး များအား တရားဝင် အခန်းကဏ္ဍ ပိုမိုပေးရန်
- ၃။ ၃၀ မီဂါဝပ် အောက် စီမံကိန်းများကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့၏ ခွင့်ပြုချက်သာ ခွင့်ပြုရန်
- ၄။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချသော၊ ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလှိုင်း နှင့် ချိတ်ဆက်ထားသော လျှပ်စစ် စီမံကိန်းများ မြှင့်တင်ရန်
- ၅။ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ နှင့် ဘဏ္ဍာရေး ပညာရပ်များကို ဝန်ကြီးများ နှင့် အကြီးတန်းများအား သင်တန်းပေးရန်
- ၆။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အင်ဂျင်နီယာ များကို သင်တန်းပေးရန်

ဗဟိုဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် မချိတ်ဆက်ထားသော လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်မှု၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း

- ၁။ ပြည်ထောင်စု ဓာတ်အားလှိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း မရှိသော ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်မှု များကို ထိန်းကျောင်းစီမံရန် ပြည်ထောင်စု နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့အတွက် ဥပဒေများ ရေးဆွဲရန်
- ၂။ အသေးစား လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်သူများအား အကာအကွယ်ပေးရေး အစီအစဉ် ထားရှိရန်
- ၃။ ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်မှုများကို ထောက်ပံ့ရန်၊ အခြားသော ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များကိုလည်း လိုအပ်သလို ပံ့ပိုးရန်
- ၄။ ကျေးရွာအဆင့် အသေးစား လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်ရေးများအတွက် မူဘောင်တစ်ရပ် ရေးဆွဲရန်
- ၅။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအတွက် အသေးစား လျှပ်စစ် ထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးရန်

အဓိကတွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုတင်ပြချက်များ

မြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် စွမ်းအင်ကဏ္ဍသည် အလွန်ပင် အရေးပါလှပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ် ရရှိသည့် အိမ်ထောင်စု ၄၂% သာ ရှိနေခြင်းမှာ အရှေ့တောင်အာရှတွင် အနိမ့်ဆုံး ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သလိုပင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ ခု အနက် ၈ ခုတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်ရရှိမှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ လေးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းအောက်သာ ရှိနေပါသည်။ နိုင်ငံတဝှမ်းရှိ အဆိုပါနေရာများကို လျှပ်စစ်ဓါတ် ပေးနိုင်ရန်အတွက် ကြီးမားသော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု လိုအပ်နေပါသည်။ ၎င်းကြီးမားသော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုသည် တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး အတွက်လည်း အကျိုးရှိစေမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စွမ်းအင် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် ဖြန့်ဖြူးရေး ကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရ တစ်ခုတည်းကသာ ထိန်းချုပ် လုပ်ဆောင် နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ ဗဟိုမှ မထိန်းချုပ်သော၊ အသေးစား စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များမှာ အကျိုးအမြတ်များစွာ ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ အလွန် ကြီးမားသော စီမံကိန်းများထက် ၎င်းတို့ကို လျှင်မြန်စွာ တည်ဆောက်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့သည် ဓာတ်အားလှိုင်းများ၏ ခံနိုင်ရည် နှင့် စိတ်ချရမှုကို တိုးမြှင့်ပေး နိုင်သည်။ စွမ်းအင် ကုမ္ပဏီကြီးများစွာပင် ဗဟိုမှ မထိန်းချုပ်သော၊ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု နည်းသော စီမံကိန်းများကို ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်လာကြပြီး Behemoth Engie မှာ ထင်ရှားသော ဥပမာဖြစ်သည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းများတွင် ဗဟိုမှ ချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း အားဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးတို့သည် စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံတွင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများကို ပိုမို၍ ဆွဲဆောင်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုရင်းနှီးမြုပ်နှံခြင်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူသန်းပေါင်းများစွာ အတွက် လျှပ်စစ်ဓါတ်ကို ယူဆောင်လာ ပေးရုံသာမက အလုပ်အကိုင်နှင့် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းသစ်များပါ ယူဆောင်လာ ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အာရှဖောင်ဒေးရှင်း (The Asia Foundation) သည် အကျိုးအမြတ် မယူသည့် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည့် အာရှဒေသနေ ပြည်သူများ၏ လူနေမှုဘဝမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအား နိုင်ငံပေါင်း ၁၈ နိုင်ငံတွင် လုပ်ဆောင်နေပြီး ဆယ်စုနှစ်ခြောက်ခုကြာ ကာလအတွင်း ရရှိထားသည့် လုပ်ငန်းနှင့် ဒေသတွင်း အတွေ့အကြုံများအပေါ် အခြေခံ၍ ၂၁ ရာစုတွင် အာရှဒေသတွင်း တွေ့ကြုံနေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ရာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှု အားကောင်းစေရေး၊ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများ ကျယ်ပြန့်စေရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ခံနိုင်ရည် မြှင့်တင်ရေး၊ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရေးတို့အတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

ယခုသုတေသနတမ်းကို ရယူလိုပါက country.myanmar.general@asiafoundation.org သို့ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ အကြံပြုသဘောထား မှတ်ချက်များကိုလည်း လိုက်လံစွာ ကြိုဆိုပါသည်။

ရုံးချုပ်
၄၆၅ ကယ်လီဖိုးနီးယားလမ်း၊ ၉ လွှာ
ဆန်ဖရန်စစ္စကို၊ CA 94104 USA
ဖုန်း - ၄၁၅-၉၈၂-၄၆၄၀
info.sf@asiafoundation.org

မြန်မာ
အမှတ် ၁၁၊ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းရိပ်သာလမ်း
ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်း၊ မြန်မာ
ဖုန်း - +၉၅-၁-၆၆၀၃၇၅
myanmar.general@asiafoundation.org

www.asiafoundation.org